

Helse Midt-Norge RHF
Postboks 464
7501 Stjørdal

postmottak@helse-midt.no

Levanger/Namsos 20. mai 2021

Høring - Utredning om helseforetaksstrukturen i Trøndelag

Brukerutvalget i Helse Nord-Trøndelag viser til mottatt invitasjon til å delta i høringen i forbindelse med utredningen av helseforetaksstrukturen i Trøndelag. Utvalget viser også til utvalgets sak 11/2021 (april møtet) der prosjektleder Lars Magnussen fra Helse Midt-Norge ga utvalget en statusorientering og en kort gjennomgang av hovedpunktene i avgitt prosjektrapport.

I forbindelse med nevnte statusoppdatering avklarte vi med prosjektleder Magnussen at utvalget hadde behov for noe tid ut over høringsfristen 15. mai, i med og at utvalgets møte i mai var datofestet til 20. mai.

Utvalget behandlet høringssaken på nytt i sak 19/2021 (maimøtet). Utvalget besluttet følgende høringssvar;

Høringssvar fra Brukerutvalget i Helse Nord-Trøndelag

- Brukerutvalget i Helse Nord-Trøndelag legger til grunn at sykehusene i Trøndelag sammen skal gi innbyggerne et likeverdig, trygt, kvalitativt og godt behandlingstilbud uavhengig hvor pasientene bor. Slik utvalget ser det fordrer dette at lokalsykehusene og universitetssykehuset samarbeider og samhandler godt, og at overordnet organisering i så måte er underordnet et funksjonelt 24/7-tilbud til alle som har behov for akutt eller elektiv behandling. Brukerutvalget legger også til grunn at akuttfunksjonen ved begge sykehusene i Helse Nord-Trøndelag fortsatt skal bestå.
- Brukerutvalget stiller seg bak flertallet i prosjektgruppens anbefaling i prosjektrapporten. I stedet for fusjon mellom Helse Nord-Trøndelag og St. Olavs hospital støttes anbefalt styrking av samarbeid og samhandling, styrkede fagnettverk og forpliktende modeller for å sikre at sykehusressursene i Trøndelag blir utnyttet best mulig til pasientenes beste. Utvalget vet av erfaring at sykehusorganisasjonen allerede er stor og til tider uoversiktlig, og utvalget fraråder Helse Midt-Norge å anbefale en fusjon mot prosjektgruppens sterke anbefalinger.

I Rapport «Utredning om Helseforetaksstrukturen i Trøndelag» heter det; *“For å gjennomføre en så omfattende prosess må det være utsikter til tydelige og udiskutable gevinster. Prosjektgruppen har konkludert at dette ikke er tilfelle verken i forhold til økonomi, pasientbehandling, forskning eller undervisning. Brukerutvalget har merket seg dette og ber RHF-et vektlegge det i sine betraktninger om sammenslåing.*

- Vi er tilfredse med at prosjektgruppen så tydelig viser hvor viktig samarbeidet er og at fagledernetverkenes nøkkelfunksjon er viktig for at ressurser og kompetanse kan utnyttes på tvers, både innad i det enkelte helseforetak og på tvers av helseforetakene.
- Prosjektgruppen peker på at brukermedvirkning i et fusjonert helseforetak kan bli utfordret og at brukernes stemmer kan bli mindre hørt. Dette er en bekymring brukerutvalget deler. Allerede i dag er det krevende å ivareta brukermedvirkning på alle nivå. Sykehustilbudet er mangfoldig og bredt, og i forhold til «ingen beslutning om meg - uten meg» på overordnet brukernivå - altså i brukerutvalgene, ville det i et Helse Trøndelag bli krevende å leve opp til den nasjonale veilederen for brukermedvirkning i spesialisthelsetjenesten. Oppnevnte brukeres lokalkunnskap og erfaring vil etter vår mening bli lite synlig dersom St. Olavs hospital og Helse Nord-Trøndelag slås sammen. Vår opplevelse og erfaring er at nærhet til sykehusene og pasientgruppen har betydning.
- Utvalget har i inneværende periode blitt orientert om status etter at bildediagnostikken i Trøndelag ble slått sammen. Bilde Trøndelag, klinikkene i Trondheim, Levanger og Namsos rapporterer om at felles klinikkleder, utnyttelse av utstyr, felles prosedyrer for undersøkelser og utvidet vaksamarbeid på tvers av de tre sykehusene gir et forbedret pasienttilbud. Ikke først og fremst i forhold til kapasitet, men kvaliteten i tilbudet er mest sannsynlig styrket. I tillegg erfarer klinikken at det å benytte bredden i fagekspertisen gir raskere behandling, mindre transport mellom sykehusene. Det kan tyde på at universitetssykehuset gradvis avslutter å gjennomføre nye undersøkelser som pasientene allerede har fått gjennomført i Namsos eller Levanger. Klinikkleder Morten Troøyen forteller at de gjennom felles undervisning, forsterket nettverk og utnyttelse av stedlig og lokal kunnskap - sammen trolig har forbedret klinikken på relativt kort tid. Som representanter for pasientene mener vi erfaringen fra felles klinikk for bildediagnostikk viser at samhandling kan være riktig medisin for å gi likeverdige tjenester uavhengig hvor pasientene bor.
- Brukerutvalget i Helse Nord-Trøndelag er opptatt av at pasientene skal få behandling nært der de bor. Det betinger også at universitetssykehuset bidrar til å styrke lokalsykehusene i et forpliktende samarbeid jfr. speshtj §§ 3-4a og 3-8. Her vil fagrådene ha en viktig rolle, som tidligere nevnt. Styrking av lokalsykehusenes vil komme de spesialiserte funksjonene ved universitetssykehuset til gode ved at færre

innbyggere må til St. Olavs for å få sin behandling. Lokale pasienter fra Helse Nord-Trøndelag bør få sin behandling i Namsos og Levanger så langt som mulig. En fusjon kan i så måte bidra til å forsterke en ytterligere sentralisering, og samtidig bidra til at desentraliserte tjenester ikke blir videreutviklet - og avstandene til spesialisert behandling kan bli lengre. Utvalget mener at både lokalsykehusene og universitetssykehuset er best tjent med at ressurser og energi brukes til å videreutvikle tjenestetilbudet, og ikke bruke tid og energi på å endre organisasjonskartene.

- Brukerutvalget i Helse Nord-Trøndelag deltar i brukerpanelet til Helseplattformen og er i tillegg løpende blitt orientert om det pågående arbeidet. Det er ingen tvil om at prosjektet vil kreve mye av sykehusene, kommunene og fastlegene. Endring av helseforetaksstrukturen vil være en krevende øvelse samtidig med innføring av helseplattformen. Kreftene og innsatsen må brukes på å lykkes med å etablere det nye journalsystemet som forventet også vil gi brukerne større mulighet til å delta i avgjørelser knyttet til egen helse.
- Samhandling med kommunene og spesialisthelsetjenesten er svært viktig for brukerne av helsetjenestene. I et langstrakt fylke med krevende geografi kan avstanden mellom helseforetaksledelse og viktige samarbeidspartnere blir forlenget i et Helse Trøndelag. Utvalget mener det er uheldig og minner om at Norsk helse- og sykehusplan blant annet trekker fram *Helsefelleskap* som en felles viktig arena for alle helsenivåer, pasienter og pårørende. Utvalget mener etablering av dette fellesskapet vil fungere best med dagens struktur. Nærhet, lokalkunnskap og forståelse for lokalt engasjement sikres best i dagens modell.

Konklusjon:

Brukerutvalget i Helse Nord-Trøndelag HF støtter flertallets konklusjon i rapporten «Utredning om helseforetaksstrukturen i Trøndelag» og fraråder sammenslåing av helseforetakene St. Olavs hospital HF og Helse Nord-Trøndelag HF.

For Brukerutvalget i Helse Nord-Trøndelag

Olav Malmo (sign)
Leder